**Dosarul nr. 2-1585/23**
*2-23176967-08-2-12122023*

**H O T Ă R Â R E**
**În numele Legii**

07 mai 2024 or. Anenii Noi

Judecătoria Anenii Noi (sediul central)
*Instanța de judecată constituită din*:
Preşedintele şedinţei, judecător Nicolae Ghedrovici
Grefier Liudmila Sucitu

examinând în şedinţă publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către avocatul Russu Alexandr în interesele lui Scurtu Liviu împotriva lui Scurtu Ana, cu privire la desfacerea căsătoriei și cererea reconvențională înaintată de către avocata Bîrcă Ludmila în interesele lui Scurtu Ana împotriva lui Scurtu Liviu, intervenienți accesorii Agenția teritorială de Asistență Socială Sud-Est, Direcția Protecția Drepturilor Copilului sectorului Ciocana, cu privire la stabilirea domiciliului copilului, încasarea pensiei de întreținere și a cheltuielilor de judecată,

**A C O N S T A T A T :**

**Argumentele participanților la proces :**

La data de 12 decembrie 2023, Judecătoria Anenii Noi a înregistrat cererea de chemare în judecată înaintată de către avocatul Russu Alexandr în interesele reclamantului Scurtu Liviu împotriva lui Scurtu Ana cu privire la desfacerea căsătoriei.

În motivarea cererii indică, că reclamantul s-a căsătorit cu pîrîta Scurtu Ana la data de *****, eveniment înregistrat și trecut în registrul actelor de stare civilă la nr.***** din *****, de către Serviciul Stare Civilă Anenii Noi.

Potrivit afirmaţiilor reclamantului, viața în comun cu pîrîta Scurtu Ana a eşuat. În anii de căsătorie în relațiile acestora s-a creat o atmosferă insuportabilă de neînţelegeri, deseori fiind certuri.

Din căsătoria acestora a rezultat un copil (minor) şi anume Scurtu Livia, născută la data de *****, conform actului de naştere nr.*****din *****.

Respectiv, pe durata căsătoriei, a constatat reclamantul despre incompatibilitatea caracterelor și viziunile contrare asupra modului și principiilor de convieţuire, astfel în contextul atmosferei create au condus reclamantul la convingerea fermă privind imposibilitatea păstrării familiei lor.

În temeiul art.2 din Codul Familiei RM., relațiile familiale sunt guvernate inclusiv de principiile sprijinului reciproc moral și material, ale fidelității conjugale și soluționării pe cale amiabilă a tuturor problemelor vieții familiale, principii ce lipsesc cu desăvîrşire în relația acestora.

În această situație, consideră reclamantul inoportună menținerea familiei, eșuînd toate căile de împăcare ori la încercările acestuia de a păstra familia, avea doar rezultate negative, ceea ce atrage după sine imposibilitatea concilierii familiale, fapt pentru care şi solicită instanţei de judecată desfacerea căsătoriei încheiate între ei. (*f.d. 4-5*)

Astfel, solicită desfacerea căsătoriei încheiată dintre cet. Scurtu Liviu și cet. Scurtu Ana, la data de *****, eveniment înregistrat și trecut în registrul actelor de stare civilă la nr. ***** de către Serviciul Stare Civilă Anenii Noi.

La 17 ianurie 2024, avocata Bîrcă Ludmila în interesele lui Scurtu Ana, a înaintat cererea reconvențională, ulterior concretizată la 02 februarie 2024 (f.d. 49), împotriva lui Scurtu Liviu, intervenienți accesorii Agenția teritorială de Asistență Socială Sud-Est, Direcția Protecția Drepturilor Copilului sectorului Ciocana, cu privire la stabilirea domiciliului copilului, încasarea pensiei de întreținere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii, autorul menționează că la 12.12.2023, avocatul Russu Alexandr, în numele și interesele reclamantului, a depus în Judecătoria Anenii Noi, cerere de chemare în judecată împotriva pârâtei Scurtu Ana cu privire la desfacerea căsătoriei.

Cu cererea de chemare în judecată înaintată de Scurtu Liviu, reclamanta este de acord, motiv din care solicită a fi admisă acțiunea şi desfăcută căsătoria încheiată cu Scurtu Liviu la data de *****, înregistrată la OSC Anenii Noi sub nr.***** şi admiterea integrală a prezentei acțiuni reconvenționale din următoarele motive de fapt şi de drept. Aceasta este prima căsătorie a reclamantei.

La data de *****, pînă la căsătorie, soții au trăit în concubinaj şi din această relație s-a născut copilul Scurtu Livia, care la moment locuiește cu mama sa în Olanda.

În perioada căsătoriei între soți au existat mai multe conflicte, umilințe, certuri, despărţiri, violență verbală și fizică, dominau permanent relațiile tensionante, provocate de pîrît, uneori chiar și în prezența copilului, dar de fiecare dată reclamanta îl ierta şi îi acorda încă o șansă, avînd în vedere că la mijloc era copilul și la insistențele necontenite ale pîrîtului.

Incompatibilitatea caracterelor şi viziunile contrarii asupra modului şi principiilor de conviețuire au condus reclamanta la convingerea fermă privind imposibilitatea păstrării familiei lor. Motivele desfacerii căsătoriei sunt neînțelegerile apărute în cuplu, manifestate prin existența intereselor contradictorii ce au degenerat în agresiuni verbale și fizică, răcirea relațiilor, lipsa sentimentelor de dragoste și afecțiune dintre soți.

În timpul de față reclamanta a ajuns la ferma concluzie, că familia ei s-a destrămat definitiv, este categoric împotriva continuării relațiilor familiare cu pîrîtul, motiv din care a propus pârâtului să revină în țară și să divorțeze la Agenția Servicii Publice pentru a depune împreună cu pârâtul declarație cu privire la desfacerea căsătoriei, dar din motiv că pârâtul a refuzat şi nu s-a prezintat la ASP, nu a fost posibil desfacerea căsătoriei.

Scurtu Ana solicită să fie stabilit domiciliul copilului Scurtu Livia cu ea, cu încasarea de la Scurtu Liviu, a.n. *****, IDNP*****în beneficiul mamei Scurtu Ana, născută la data de *****, IDNP*****pensia de întreținere pentru copilul Scurtu Livia, născuta la *****, IDNP *****în mărime de 1/4 din salariul şi/sau din alte venituri, pînă la atingerea majoratului începînd cu data depunerii cererii de chemare în judecată.

În contextul în care reclamanta și pârâtul nu a ajuns la un consens cu privire la determinarea locului de trai al copilului, solicită stabilirea domiciliului copilului Scurtu Livia, născută la *****, IDNP *****cu mama Scurtu Ana. De la naştere şi pînă în prezent, copilul locuieşte cu mama, cu mici întreruperi, formîndu-se o legătură strînsă, motiv din care consideră oportun şi corect stabilirea domiciliului copilului cu mama.

Ține să mentioneze că Scurtu Ana este o mamă responsabilă, grijulie, omenoasă şi care îşi iubeste propriul copil mai mult decît pe ea şi în nici un caz nu va face rău copilului său și nu-i va permite nici tatălui să acționeze contrar voinței copilului. Mama educă și întreține copilul său, acordă atenția cuvenită acestuia, îl îngrijește, spală şi alimentează, îl tratează când este bolnav.

Scurtu Ana este angajată în cîmpul muncii, are un salariu demn, îşi întreține de una singură copilul, a creat mereu condiții bune de trai copilului său.

Ce ține de pretentia privind încasarea de la Scurtu Liviu, a.n. *****, IDNP*****în beneficiul mamei Scurtu Ana, născută la data de *****, IDNP*****pensia de întreținere pentru copilul Scurtu Livia, născută la *****, IDNP *****în mărime de 1/4 din salariul şi/sau din alte venituri, pînă la atingerea majoratului începînd cu data depunerii cererii de chemare în judecată, menționează că pînă în prezent, pîrîtul a manifestat atitudine rezervată şi indolentă faţă de creşterea, educarea şi supravegherea copilului, sarcina aceasta revenind în mare parte doar reclamantei, respectiv copilul este ataşat enorm de mama şi consideră că este în interesul acestuia de a locui în continuare împreună cu ea.

Deşi este destinată a satisface, în primul rând, nevoile alimentare ale copilului, obligaţia legală de întreţinere a copilului, este mult mai complexă decât o simplă îndatorire alimentară, pentru că are menirea de a procura celui îndreptățit resursele necesare împlinirii şi a altor trebuinţe, precum cele privind asigurarea unei instruiri corespunzătoare, a unei locuinţe, a tratamentelor medicale (lunare), în asemenea condiţii consideră că 1/4 din salariu şi alte venituri achitată lunar pentru copil este rezonabilă pentru a acoperi proporţional cheltuielile de întreţinere a acestuia.

Reieşind din cele menționate şi având în vedere faptul că pîrîtul este angajat legal în cîmpul muncii în Olanda, la Envista BV, în calitate de șef de echipa, primește salariul săptămânal și solicită încasarea pensiei de întreţinere în cuantum fix.

La fel, consideră că pîrîtul urmează să compenseze reclamantei cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 10 000 lei, suportate în cadrul judecării pricinii, sumă ce o consideră ca fiind reală, necesară şi rezonabilă în raport cu complexitatea cauzei și taxa de stat achitată la depunerera acțiunii în sumă de 200 lei, taxa de timbru în suma de 200 lei, cheltuielile de traducere a actelor, cheltuielile de transport.

Își motivează cererea în baza prevederilor art. art. 2, 51, 52, 63, 74, 99 Codul Familiei, art. art. 94, 96, 172, 173 Cod de procedură civilă, art. 16 din Legea nr. 338 din 15.12.1994 privind drepturile copilului, art. 8 din Convenția europeană pentru protecţia drepturilor omului, art. 19 din Convenția pentru protecția copilului, art. 4 alin (3) din Legea taxei de stat Nr. 1216-XII din 03.12.1992, art. 36 alin.(4) a Legii cu privire la avocatură.

Astfel, solicită stabilirea domiciliului copilului Scurtu Livia cu mama Scurtu Ana; încasarea în beneficiul mamei Scurtu Ana, a pensiei de întreținere pentru copilul Scurtu

Livia, în mărime de ¼ din salariul și/sau din alte venituri, până la atingerea majoratului începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată; încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a tuturor cheltuielilor de judecată suportate în acest proces de judecată enunțate anterior.

La 09 aprilie 2024, intervenientul accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Sectorul Ciocana, a înaintat referință, prin care menționează, că a fost în imposibilitate de a evalua condițiile sociale și de trai a cet. Scurtu Liviu, deoarece în urma expedierii unui demers către Autoritatea Tutelară Locală, Primăria Bubuieci, DPDC sect. Ciocana, a fost informată, că în urma vizitei la domiciliu, Scurtu Alexandra a comunicat că dumnealui este plecat peste hotarele RM în Olanda, din acest motiv nu a fost posibil de a examina condițiile social-locative. (*f.d. 81*)

În ședința de judecată, avocatul Russu Alexandr, în interesele lui Scurtu Liviu, a solicitat admiterea acțiunii pe motivele indicate în cererea de chemare în judecată, cu respingerea acțiunii reconvenționale în ce privește încasarea pensiei de întreținere.

Scurtu Liviu, nu s-a prezentat la ședința de judecată, din partea reprezentantului său, a avocatului Russu Alexandr a fost prezentată instanței de judecată o cerere, semnată de către Scurtu Liviu, prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsă, după desfacerea căsătoriei nu are pretenții ca domiciliul copilului minor Scurtu Livia să fie stabilit cu mama. Referitor la încasare pensiei alimentare a indicat că întreține copilul benevol, actele de salariu prezentate de Scurtu Ana nu le recunoaște.

În ședința de judecată, avocata Bîrcă Ludmila în interesele lui Scurtu Ana, a solicitat admiterea acțiunii reconvenționale.

În ședința de judecată, Scurtu Ana a solicitat admiterea acțiunii reconvenționale.

În ședința de judecată, reprezentanta Agenției teritoriale de Asistență Socială Sud-Est, Anenii Noi, Vinnițcaia Valentina, a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor cu mama.

**<u>Aprecierea instanței de judecată:</u>**

Audiind opinia participanților la proces, studiind materialele cauzei și apreciind probele administrate în conformitate cu prevederile art. 130 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată consideră că cererea de chemare în judecată depusă de către avocatul Russu Alexandr în interesele lui Scurtu Liviu împotriva lui Scurtu Ana, cu privire la desfacerea căsătoriei urmează ***a fi admisă integral*** și cererea reconvențională înaintată de către avocata Bîrcă Ludmila în interesele lui Scurtu Ana împotriva lui Scurtu Liviu, intervenienți accesorii Agenția teritorială de Asistență Socială Sud-Est, Direcția Protecția Drepturilor Copilului sectorului Ciocana, cu privire la stabilirea domiciliului copilului, încasarea pensiei de întreținere și a cheltuielilor de judecată, urmează a ***a fi admisă parțial***, din considerentele expuse infra.

În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

Conform art. 10 alin. (1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.

Analizând circumstanțele faptice ale cauzei și actele anexate la materialele dosarului, instanța de judecată reține următoarele.

Conform art. 48 alin. (2) din Constituția a Republicii Moldova, familia se întemeiază pe căsătoria liber consimțită între bărbat și femeie, pe egalitatea lor în drepturi și pe dreptul și îndatorirea părinților de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor.

Din materialele cauzei s-a constatat că la *****, de către Serviciul stare civilă Anenii Noi a fost înregistrată căsătoria între soții Scurtu Liviu și Condrea Ana, după căsătorie – Scurtu Ana, fapt confirmat prin certificatul de căsătorie seria CS-V nr. *****, trecut în registru sub nr. *****.

Prin prezenta acțiune, Scurtu Liviu solicită desfacerea căsătoriei încheiată între acesta și Scurtu Ana la *****.

Potrivit art. 2 alin. (3) Codul familiei, relaţiile familiale sînt reglementate în conformitate cu următoarele principii: monogamie, căsătorie liber consimţită între bărbat şi femeie, egalitate în drepturi a soţilor în familie, sprijin reciproc moral şi material, fidelitate conjugală, prioritate a educaţiei copilului în familie, manifestare a grijii pentru întreţinerea, educaţia şi apărarea drepturilor şi intereselor membrilor minori şi ale celor inapţi de muncă ai familiei, soluţionare, pe cale amiabilă, a tuturor problemelor vieţii familiale, inadmisibilitate a amestecului deliberat în relaţiile familiale, liber acces la apărarea, pe cale judecătorească, a drepturilor şi intereselor legitime ale membrilor familiei.

În acest sens, instanța de judecată accentuează că în condițiile nerespectării acestor principii, soții dispun de oportunitatea desființării căsătoriei în temeiurile și condițiile statuate de Codul familiei, drept care nu poate fi limitat sub nici o condiție.

Potrivit prevederilor art. 33 alin. (2) Codul familiei, căsătoria poate înceta prin divorţ (desfacere), în baza cererii unuia sau a ambilor soţi ori a tutorelui soţului în privinţa căruia s-a instituit măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei.

Conform art. 37 Codul familiei, dacă soţii au copii minori comuni şi nu au ajuns la un acord privind întreţinerea, educaţia şi domiciliul acestora sau în lipsa acordului la divorţ al unuia dintre soţi, cu excepţia cazurilor prevăzute la art.36 alin.(2) şi a cazurilor în care căsătoria a fost desfăcută prin încheiere notarială, desfacerea căsătoriei are loc pe cale judecătorească. Desfacerea căsătoriei are loc pe cale judecătorească şi în cazurile cînd există acordul la divorţ al ambilor soţi, însă unul dintre ei refuză să se prezinte la organul stare civilă pentru soluţionarea problemei. Instanţa judecătorească va desface căsătoria dacă va constata că convieţuirea soţilor şi păstrarea familiei în continuare sînt imposibile. Dacă, în procesul examinării cererii de desfacere a căsătoriei, unul dintre soţi nu-şi dă acordul la divorţ, instanţa judecătorească va amîna examinarea cauzei, stabilind un termen de împăcare de la o lună la 6 luni, cu excepţia cauzelor de divorţ pornite pe motivul violenţei în familie confirmate prin probe. Dacă măsurile de împăcare nu au dat

efecte şi soţii continuă să insiste asupra divorţului, instanţa judecătorească va satisface cererea respectivă.

În sensul legislației în vigoare, care reglementează normele familiale, divorțul presupune desfacerea căsătoriei printr-o hotărâre judecătorească, la cererea oricăruia dintre soți, atunci când continuarea acesteia a devenit imposibilă pentru cel care cere desfacerea căsătoriei sau într-un sens mai larg, când unul dintre soți, efectiv, nu mai dorește continuarea acesteia.

Având în vedere principiul libertății căsătoriei, potrivit căruia încheierea căsătoriei este expresia liberei voințe a soților în acest sens se implică și principiul libertății divorțului, ceea ce înseamnă că voința soților, manifestată în sensul desfacerii căsătoriei, nu poate fi ignorată, căsătoria privind în primul rând și în mod nemijlocit pe respectivii soți. Aceste circumstanțe aduc explicație asupra faptului, de ce numai manifestarea de voință a unuia sau a ambilor soți poate declanșa acțiunea de divorț.

Pornind de la norma menționată în raport cu poziția expusă de către reclamant în cererea de chemare în judecată, instanța de judecată a stabilit că pe parcursul căsniciei, relațiile matrimoniale dintre soții Scurtu Liviu și Scurtu Ana s-au deteriorat, motiv din care în relația acestora nu mai există afecțiunea și respectul reciproc ce constituie fundamentul unei căsătorii, astfel că nu mai există posibilitatea reluării relațiilor de familie.

Prin urmare, instanța consideră că conviețuirea părților în calitate de soți și păstrarea familiei acestora în continuare sunt imposibile, ținând cont că partea reclamantă a consimțit asupra faptului că au fost epuizate toate modalitățile de menținere a căsniciei, motiv pentru care desfacerea căsătoriei se impune ca o necesitate. Or, căsătoria se întemeiază pe consimțirea liberă a soților, pe grija și afecțiune reciprocă.

În aceste condiții este necesar de subliniat că căsătoria este o uniune liber consimțită și nici o persoană nu poate fi impusă să încheie sau să păstreze o căsătorie împotriva voinței sale. Or, dreptul la viață privată și de familie presupune atât dreptul de a încheia o căsătorie, cât și dreptul de a o desface.

Ținând cont de circumstanțele de fapt constatate în raport cu normele de drept enunțate *supra*, instanța ajunge la concluzia că între părțile litigante nu mai există relații de familie, raporturile dintre soți sunt iremediabil deteriorate, iar continuarea căsătoriei nu mai este posibilă, motiv pentru care, instanța de judecată va admite acțiunea reclamantului și va desface căsătoria încheiată între Scurtu Liviu și Scurtu Ana, înregistrată la Serviciul stare civilă Anenii Noi, la data de *****, actul de căsătorie nr. *****.

Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei și eliberarea certificatului de divorț, se va încasa de la Scurtu Liviu și Scurtu Ana, taxa de stat în cuantum de 500% din unitatea convențională stabilită, adică suma de 250,00 (două sute cincizeci) lei, a câte 125,00 (una sută douăzeci și cinci) lei de la fiecare.

Prin acțiunea reconvențională înaintată de avocata Bîrcă Ludmila în interesele lui Scurtu Ana, a fost solicitat stabilirea domiciliului copilului Scurtu Livia cu mama Scurtu Ana.

În baza articolului 38 alin.(2) lit. d) din Codul familiei, în cazul lipsei unui acord între soţi prevăzut la alin.(1) sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile şi interesele copiilor minori sau ale unuia dintre soţi, instanţa judecătorească este obligată să stabilească cu cine dintre părinţi vor locui copiii minori după divorţ.

Conform art.3 alin.(l) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, prevede că în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Instanța constată, că în timpul căsătoriei s-a născut copilul comun al părților - Scurtu Livia, la*****, fapt juridic demonstrat prin certificatul de naștere seria ***** eliberat de Serviciul stare civilă Anenii Noi, la 06 iulie 2021. (*f.d. 9*)

Cu referire la capătul de cerere privind stabilirea domiciliului copilului minor cu mama acestora, instanța de judecată constată următoarele.

La determinarea părintelui cu care va locui copilul Scurtu Livia după divorţ, în interesele copilului, instanța de judecată stabilește ca ea să locuiască cu mama acesteia, Scurtu Ana, fiindcă este minoră, iar probe că copilul nu ar avea condiții de trai împreună cu mama acesteia nu au fost administrate.

Ținînd cont de vîrsta fragedă a copilului și de poziția mamei copilului, instanța stabilește domiciliul copilului minor cu mama, în condițiile în care aceasta dispune de un loc de trai și de muncă. Or, la stabilirea domiciliului copilului minor pe lîngă afectul și atașamentul acestuia, este necesară și existența premiselor de a crește copiii într-un mediu favorabil, fiind necesară atît latura materială, cît și cea spirituală.

La fel, instanța de judecată ia în considerație și declarațiile făcute în scris ale lui Scurtu Liviu, prin care a comunicat că, după desfacerea căsătoriei, nu are pretenții ca domiciliul copilului minor Scurtu Livia să fie stabilit cu mama.

Din considerentele menționate instanța de judecată, ajunge la concluzia de a admite pretenția invocată de Scurtu Ana cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor Scurtu Livia, împreună cu mama acesteia, Scurtu Ana.

Prin acțiunea reconvențională înaintată de avocata Bîrcă Ludmila în interesele lui Scurtu Ana, s-a solicitat încasarea de la Scurtu Liviu în beneficiul mamei Scurtu Ana, a pensiei de întreținere pentru copilul Scurtu Livia, în mărime de ¼ din salariul și/sau din alte venituri, până la atingerea majoratului începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată; încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a tuturor cheltuielilor de judecată suportate în acest proces de judecată și anume: 200 lei taxă de stat achitată la depunerea acțiunii, 200 lei taxă de timbru și cheltuieli de asistență juridică, în sumă de 10000 lei și cheltuieli de traducere a actelor, cheltuieli de transport, etc.

Potrivit dispoziţiilor art. 130 alin. (1) Cod procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Conform prevederilor art. 240 alin. (1) Cod procedură civilă, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au

importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

Conform art. 239 Cod procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

Potrivit art. 38 alin. (2) lit. b) Codul familiei, în cazul lipsei unui acord între soţi prevăzut la alin.(1) sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile şi interesele copiilor minori sau ale unuia dintre soţi, instanţa judecătorească este obligată să determine care dintre părinţi va plăti pensia de întreţinere a copiilor minori şi mărimea acesteia.

Din materialele cauzei se atestă că, potrivit copiei certificatului de naștere nr. *****, seria ***** eliberat de Serviciul stare civilă Anenii Noi, la 06 iulie 2021, Scurtu Livia este născută la data de*****, iar Scurtu Liviu și Scurtu Ana sunt părinții acesteia. (*f.d. 9*)

În conformitate cu prevederile art. 46 Codul familiei, drepturile şi obligaţiile reciproce ale părinţilor şi copiilor rezultă din proveniența copiilor, atestată în modul stabilit de lege.

Conform art. 58 alin. (1), (2) Codul familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat. Drepturile şi obligaţiile părinţilor, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obţinerii capacităţii depline de exerciţiu de către copil.

Conform art. 60 alin. (2) Codul familiei, părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane.

Conform dispozițiilor art. 74 Codul familiei, părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

Potrivit art. 75 alin. (1) Codul Familiei, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii.

Potrivit art. 76 Codul familiei, în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1)

se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Această obligaţie ocupă, prin finalitatea sa, un loc central în cadrul raporturilor patrimoniale dintre părinţi şi copii, întrucât ea a fost instituită în special pentru a asigura bune condiţii materiale de creştere şi de educare a minorilor.

Temeiul de bază al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor părinţilor şi copiilor este apariţia (naşterea) copiilor de la părinţii acestora, certificată în ordinea prevăzută de lege. Apariţia raporturilor părinteşti este precedată de: faptul naşterii copilului; faptul ce ține de legătura de rudenie; stabilirea apariţiei copilului în modul prevăzut de legislaţie.

Obligaţia de întreţinere a copiilor minori de către părinţi este o obligaţie primordială a membrilor de familie între care pot exista anumite raporturi de întreţinere.

Obligaţia de întreţinere, de cele mai multe ori, este realizată fără nicio incursiune în viaţa familiei, adică în situaţia în care familia din diverse motive se destramă şi părinţii nu mai locuiesc împreună, ei pot încheia un contract privind modul de plată şi cuantumul mijloacelor pentru întreţinerea copilului. Dacă întreţinerea nu se plăteşte în mod benevol şi nici nu există un contract privind plata întreţinerii pentru copii, pensia de întreţinere se încasează în baza unei hotărâri judecătoreşti. În temeiul acesteia, debitorii obligaţiei de întreţinere vor fi obligaţi să ofere copiilor întreţinerea necesară.

Instanța reține, că starea materială reprezintă situaţia socio-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreţinerea unei vieţi decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obţinute din activităţi generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influenţează nemijlocit aspectul economic al persoanei.

Starea familială defineşte conjunctura şi relaţiile persoanei (părintelui) în interiorul comunităţii umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie, iar sintagma alte circumstanţe importante, stipulate la finalul normei citate, extinde sfera de aplicare a art. 75 din Codul familiei pentru ipotezele nereglementate de lege, însă care se pot ivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsând o marjă de apreciere instanţei de judecată, din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condiţiile reliefate *supra*.

Totodată, la soluționarea litigiilor cu privire la încasarea pensiei de întreținere a minorului, instanţele de judecată urmează să ţine cont de principiul interesului superior al copilului, consacrat la art. 9 din Convenţia cu privire la drepturile copilului, la care Republica Moldova este parte, de menţinere a echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinţi care nu se află în relaţie de căsătorie, precum şi de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreţinere pentru fiecare copil în parte.

Articolul 18 alin. (1) al Convenției Internaționale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989 de la New York, stipulează că, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz,

reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Obligația părinților de a-și întreține material copiii minori este o obligație fundamentală, consfințită în art. 48 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova care expres stabilește, că părinții au îndatorirea de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor. Or, creșterea, educația și instruirea copiilor este posibilă numai în condițiile exercitării corespunzătoare a obligațiilor părintești de întreținere materială a acestora.

Apreciind probatoriul administrat, declarațiile părților, instanța de judecată consideră că cerința cu privire la încasarea de la Scurtu Liviu în beneficiul mamei Scurtu Ana, a pensiei de întreținere pentru copilul Scurtu Livia, în mărime de ¼ din salariul și/sau din alte venituri, până la atingerea majoratului începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată, urmează a fi admisă parțial, prin stabilirea în sarcina lui Scurtu Liviu, reieșind din informaţia de la Biroul Naţional de Statistica cu privire la valoarea minimului de existenţă pentru un copil în vîrstă de 1-6 ani, a obligației lunare de achitare a unei pensii de întreținere a minorului în mărime de 2500 lei/lunar, începând cu data depunerii acțiunii – 17.01.2024, și până la atingerea majoratului de către copil.

Or, instanța nu poate reține cuantumul solicitat de către reclamantă în mărime de 1/4 din salariu și alte venituri, deoarece copiile de pe înscrisurile prezentate de către partea reclamantă, nu sunt recunoscute de către Scurtu Liviu și nu reflectă situația reală la momentul examinării cauzei cu privire la faptul dacă Scurtu Liviu este angajat în cîmpul muncii și are un venit stabil, fiind datate cu lunile septembrie/octombrie 2023.

Respectiv instanța de judecată nu le va admite drept probe care să demonstreze că Scurtu Liviu, într-adevăr este angajat în cîmpul muncii și dispune de un venit stabil.

După cum s-a menționat, dezvoltarea, creșterea şi educarea copilului sunt obligațiunile stricte ale ambilor părinți, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau nu cu copilul, fiind de obligația ambilor părinți să suporte cheltuielile de întreținere, astfel, nu poate fi pusă pe seama tatălui întreaga sumă pentru întreținerea copilului.

Totodată, Scurtu Liviu urmează șă-și îndeplinească obligațiile de părinte cu bună-credință și să contribuie la creșterea, întreținerea și dezvoltarea fiicei sale, fiind o persoană tânără, aptă de muncă, fiind obligat să muncească și să asigure copilului un trai decent.

Instanța notează că în cadrul obligației de întreținere dintre părinți și copil, creditorul obligației de întreținere este copilul minor, dreptul de a cere întreținerea de la părinți este un drept subiectiv al copiilor, părintele, la caz, mama Scurtu Ana este reprezentantul legal al copilului minor Scurtu Livia, care a înaintat pretenția privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și în acest context, instanța reiterează că achitarea de către Scurtu Liviu a pensiei pentru întreținerea copilului minor, nu este un privilegiu acordat copilului sau mamei acestuia, dar este o obligație prevăzută de art. 74 din Codul familiei, care stabilește că părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori.

Din conținutul art. 98 alin. (2) din Codul familiei rezultă că, pensia de întreținere se încasează de la data adresării în instanța judecătorească.

În conformitate cu art. 256 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, urmează a fi executate imediat ordonanța sau hotărîrea judecătorească prin care pîrîtul este obligat la plata: pensiei de întreținere.

Referitor la solicitarea privind încasarea de la Scurtu Liviu în beneficiul lui Scurtu Ana, a cheltuielilor de judecată suportate, instanța de judecată o consideră întemeiată și urmează a fi admisă.

Conform art. 94 alin. (1) Cod procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Conform art. 98 alin. (1) Cod procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Potrivit art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Conform art. 83 din Codul de procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar. În acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat.

Din considerentele expuse, instanța de judecată va încasa de la Scurtu Liviu în beneficiul lui Scurtu Ana a taxei de stat achitată în cuantum de 200,00 (două sute) lei.

Potrivit art. 85 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc reclamanții în acțiunile de încasare a pensiei de întreţinere.

La fel, instanța de judecată va dispune încasarea de la Scurtu Liviu, în bugetul de stat, taxa de stat în mărime de 1249,96 (una mie două sute patruzeci și nouă, 96) lei, pentru pretenția privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

Potrivit art. 90 lit. i) din Codul de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: i) cheltuielile de asistență juridică.

În conformitate cu prevederile art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

Conform ordinului de plată nr. ***** din 31.01.2024, se atestă că Scurtu Ana a achitat suma de 10 000 lei pentru serviciile de asistență juridică către avocata Bîrcă Ludmila. (*f.d. 48*)

Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

Totodată, în jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (*cauza Costin versus România*, hotărârea din 26 mai 2005; *cauza Străin și alții versus România*, hotărârea din 21 iulie 2005; *cauza Petre versus România*, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.) s-a statuat că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil.

Distinct de aceste constatări, instanța de judecată reține că, cauza reprezintă un anumit grad de complexitate, întreprinderea unor măsuri speciale, astfel încât antrenarea unui avocat, precum și cuantumul asistenței judiciare solicitate la caz sunt justificate, necesare și reale, din care considerente urmează a fi admise cheltuieli de judecată compuse din cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10 000 lei în prezentul proces judiciar.

Din considerentele expuse, instanța de judecată va încasa de la Scurtu Liviu în beneficiul lui Scurtu Ana a cheltuielilor pentru asistență juridică în mărime de 10 000 lei.

Potrivit art. 90 lit. l) din Codul de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte alte cheltuieli necesare, suportate de instanţă şi de participanţii la proces.

Conform ordinului de plată nr. ***** din 31.01.2024, se atestă că Scurtu Ana a achitat suma de 1200 lei pentru serviciile de de traducere. (*f.d. 76*)

Din considerentele expuse, instanța de judecată va încasa de la Scurtu Liviu în beneficiul lui Scurtu Ana a cheltuielilor pentru serviciile de traducere în mărime de 1200,00 (una mie două sute) lei.

Avocata Bîrcă Ludmila în interesele lui Scurtu Ana, a solicitat încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a taxei de timbru, în cuantum de 200 lei.

În conformitate cu art. 84 Cod de procedură civilă, taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ atât în primă instanţă, cât şi în căile de atac, în temeiul legii. Taxa de timbru se achită în contul instanţelor de judecată şi se gestionează în conformitate cu art.43 din Legea finanţelor publice şi responsabilităţii bugetar-fiscale nr.181/2014. Cuantumul taxei de timbru este determinat în mărime fixă conform Legii taxei de stat nr.213/2023. Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau eşalonare, cu excepţiile prevăzute de Legea taxei de stat nr.213/2023. Suma de bani

plătită ca taxă de timbru nu se restituie şi nici nu se compensează din contul părţii care a pierdut procesul.

Reieșind din prevederile expuse *supra*, instanța consider solicitarea cu privire la încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a taxei de timbru, în cuantum de 200 lei, ca fiind neîntemeiată, deoarece suma dată nu se restituie şi nici nu se compensează din contul părţii care a pierdut procesul.

În conformitate cu art.art. 238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

**H O T Ă R Ă Ș T E :**

Se admite cererea de chemare în judecată înaintată de către avocatul Russu Alexandr în interesele lui Scurtu Liviu împotriva lui Scurtu Ana, cu privire la desfacerea căsătoriei, ca fiind întemeiată.

Se admite parțial cererea reconvențională înaintată de către avocata Bîrcă Ludmila în interesele lui Scurtu Ana împotriva lui Scurtu Liviu, intervenienți accesorii Agenția teritorială de Asistență Socială Sud-Est, Direcția Protecția Drepturilor Copilului sectorului Ciocana, cu privire la stabilirea domiciliului copilului, încasarea pensiei de întreținere și a cheltuielilor de judecată.

Se desface căsătoria încheiată între Scurtu Liviu, a.n. *****, IDNP*****și Scurtu Ana, a.n. *****, IDNP *****, înregistrată la Serviciul stare civilă Anenii Noi, la data de *****, actul de căsătorie nr. *****.

La înregistrarea desfacerii căsătoriei, se încasează de la Scurtu Liviu și Scurtu Ana, taxa de stat în cuantum de 500% din unitatea convențională stabilită, adică suma de 250,00 (două sute cincizeci) lei, a câte 125,00 (una sută douăzeci și cinci) lei de la fiecare.

Se stabilește domiciliul copilului minor Scurtu Livia, a.n. *****, IDNP *****, cu mama acesteia, Scurtu Ana, a.n. *****, IDNP *****.

Se încasează de la Scurtu Liviu, a.n. *****, IDNP *****, în beneficiul lui Scurtu Ana, a.n. *****, IDNP *****, pensia pentru întreținerea copilului minor Scurtu Livia, a.n. *****, IDNP *****, într-o sumă bănească fixă, plătită lunar în mărime de 2500,00 (două mii cinci sute) lei, cu începere din data depunerii acțiunii reconvenționale, 17.01.2024, și până la atingerea majoratului copilului.

Se încasează de la Scurtu Liviu, a.n. *****, IDNP **********, în beneficiul lui Scurtu Ana, a.n. *****, IDNP *****, cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în cuantum de 200,00 (două sute) lei, servicii de traducere în mărime de 1200,00 (una mie două sute) lei și asistență juridică în sumă de 10000,00 (zece mii) lei.

Se încasează de la Scurtu Liviu, a.n. *****, IDNP **********, în bugetul de stat, taxa de stat în mărime de 1249,96 (una mie două sute patruzeci și nouă, 96) lei, pentru pretenția privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

În rest, cerințele din acțiunea reconvențională se resping ca neîntemeiate.

În termen de 3 zile de la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri, o copie a acesteia va fi expediată serviciului de stare civilă a Agenției Servicii Publice.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile, de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Anenii Noi.

Președintele ședinței,
Judecător Nicolae Ghedrovici
*Copia corespunde originalului, judecător Nicolae Ghedrovici*